

From: Bente Villumsen <BVI@regioner.dk>
Sent: 02-07-2026 16:40:02 (UTC +02)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-KEI luul, Karen Elise <KEI@1net.fmn.dk>; FMN-EEI Eilrich, Eike Linn <EEI@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnr. 2026/004343, svar på Høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Tak for den tilsendte høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg.

Danske Regioner har ingen bemærkninger. Vi henviser til eventuelle bemærkninger fra Region Nordjylland.

Med venlig hilsen

Bente Villumsen
Enhedschef
Videncenter for Miljø og Ressourcer
M 2399 2372 | E bvi@regioner.dk

Danske
Regioner

Danske Regioner | Dampfærgevej 22 | 2100 København Ø
regioner@regioner.dk

Fra: FMN <fmn@fmn.dk>
Sendt: 1. juli 2026 18:59
Til: fmn@fmn.dk; fmn-ktp-myn@fiin.dk
Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

Se venligst vedhæftede dokumenter

Svar på høring over udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

Region Nordjylland har den 1. juli 2026 modtaget høringsbrev vedrørende bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg på matr.nr. 25a Vadum By, Vadum.

Region Nordjylland har følgende kommentarer til udkastet til bekendtgørelsen:

Regionen gør opmærksom på, at en lille del af matr.nr. 25a Vadum By, Vadum er kortlagt på vidensniveau 2 efter jordforureningsloven, fordi der er konstateret en olieforurening på arealet.

Af bekendtgørelsens § 7 fremgår, at jordforureningslovens § 50 om, at bortskaffelse og anvendelse af jord ikke vil finde anvendelse.

Af bekendtgørelsens § 7 fremgår også, at § 71 i jordforureningsloven om, at bygge- og anlægsarbejde skal standses, hvis der konstateres forurening, ikke vil finde anvendelse. Matr.nr. 25a Vadum By, Vadum, er omfattet af regionens offentlige indsats efter jordforureningsloven i forhold til overfladevand. Regionen forventer, at der ikke opføres bygninger eller andre permanente anlæg på disse ejendomme oven på eventuelle forureninger, som det efterfølgende vil blive væsentligt dyrere at fjerne/afværge som led i regionens offentlige indsats.

Region Nordjylland forudsætter i øvrigt, at den ansvarlige myndighed sikrer, at bygge- og anlægsprojekterne udføres med samme omhu og kvalitet, som hvis den gældende lovgivning var fulgt, så der bliver "holdt styr på", hvor der eventuelt konstateres forurening, og hvor eventuelt forurenede jord flyttes hen. Fravigelsen af jordforureningslovens §§ 50 og 71 bør alene have til formål at undgå unødigt ventetid på andre myndigheders behandling af sagen.

Med venlig hilsen

Mette Lund Poulsen
Landinspektør, sagsbehandler

Vestre Landsret Præsidenten

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

6. juli 2026

J.nr.: 26/19064-2

Sendt pr. mail til fmn@fmn.dk, eei@fmn.dk og kei@fmn.dk

Sagsbehandler: Lars B. Olesen

Forsvarsministeriet har ved brev af 1. juli 2026 (sagsnr. 2026/004315) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Forsvarsministeriet

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
adm.kbh@domstol.dk
J.nr. 26/18524

Den 6. juli 2026

Ved mail af 1. juli 2026 har Forsvarsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at byretterne ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Der henvises til J.nr. 2026/004315.

Med venlig hilsen

Nikolaj Aarø-Hansen

Forsvarsministeriet, Departementet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Teknik og Miljø
Team Jord TM
Stigsborg Brygge 105
9400 Nørresundby
25202166

Sagsnr.: 2026-048530
Dok.nr.: 2026-048530-2

Åbningstider:
Man- onsdag 09.00-15.00
Torsdag 09.00-17.00
Fredag 09.00-14.00.

09.07.2026

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

For at sikre dig en god service ved personligt fremmøde, anbefales det, at du aftaler en tid på forhånd, enten ved at ringe til os eller benytte vores selvbetjeningsløsninger på www.aalborg.dk. Telefonen er åben alle hverdage i tidsrummet 10.00-14.00.

Aalborg Kommune, Team Jord har følgende høringssvar til ovenstående bekendtgørelse.

Ved at fritage projektet fra jordforureningslovens §50, som omhandler bortskaffelse og anvendelse af jord, udsætter man potentielle jordmodtagere for stor risiko. Jf. §50 stk. 1, skal den, der flytter jord udenfor den ejendom, hvor den er opgravet, sikre, at jorden ikke giver anledning til skadelig påvirkning på natur, miljø og menneskers sundhed. Det betyder i praksis, at man skal sikre, at jorden ikke dukker op på u hensigtsmæssige steder, fordi opgravningslokaliteten ikke har været nærmere undersøgt. Ved at fritage projektet fra denne pligt, risikerer man, at forurenede jord bortskaffes til jordmodtagere, der ikke kan tåle påvirkning fra den tilførte jord.

Den samme risiko opstår, hvis projektet fritages for anmeldepligten jf. §50 stk. 2 og fra reglerne i jordflytningsbekendtgørelsen jf. §50 stk 3. Hvis projektet fritages fra kravet om anmeldelse eller dokumentation i forbindelse med flytning af jord, skal det på andre måder sikres, at jorden ikke udgør en risiko for den lokalitet, hvortil jorden flyttes. Det er vores erfaring, at arealerne indenfor matrikel 25a Vadum By, Vadum ikke udelukkende omfatter ren jord, men at der er påvirkning af jorden fra de aktiviteter, der har været på ejendommen gennem tiden.

En fritagelse fra at overholde Jordforureningslovens §50 påvirker altså ikke alene opgravningslokaliteten, men også alle de modtagelokaliteter, hvortil jorden flyttes.

Ved fravigelse af reglerne i § 50 i jordforureningsloven kan det medføre, at jorden bliver bortskaffet og anvendt som kategori 1 (ren jord). Dermed kan jorden nyttiggøres i eksempelvis naturområder eller råstofgrave uden kendskab til jordens faktiske forureningsgrad. Bestemmelsen kan således få retsvirkning for lokaliteter uden for Forsvarets projektområde, herunder også områder i andre kommuner en Aalborg Kommune.

Aalborg Kommune er derfor bekymret for at bekendtgørelsen kommer til at tillægge virkning for - eller indirekte regulere forhold på – ejendomme, der ikke er omfattet af projektområdet.

Vi vil henlede opmærksomheden på spørgsmål om, hvorvidt §50 lovligt kan fraviges, idet denne paragraf indirekte beskytter modtagelokaliteter imod jordforurening.

Venlig hilsen

Louise Raaschou Andersen
Teamleder

25202166

Du kan altid kontakte Aalborg Kommune sikkert på www.aalborg.dk/kontakt eller via Digital Post på www.borger.dk.
Læs om dine rettigheder og hvordan vi behandler personoplysninger på www.aalborg.dk/gdpr.

Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar over udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt ifm. etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

Danmarks Naturfredningsforening (DN) takker for muligheden for at afgive høringssvar over Forsvarsministeriets udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg, som er i høring indtil den 29. juli 2026.

DN anerkender væsentlige nationale forsvarsinteresser, der ligger til grund for bekendtgørelsens formål, herunder hensigten om at undgå unødige forsinkelser i gennemførelsen af fremtidige projekter. Dog er det afgørende for DN, at projekterne ikke gennemføres på bekostning af beskyttet natur inden for projektområdet.

Naturbeskyttelsesloven værner naturtyperne mod ændringer i deres naturtilstand, for netop at sikre deres naturmæssige værdi.

Projektområdet for Flyvestation Aalborg, matrikel nr. 25a, Vadum Bu, Vadum, på adressen Thisted Landevej 53, 9430 Vadum, omfatter arealer med § 3-beskyttet natur, heriblandt naturtyperne eng, mose, sø, og hede, som udgør værdifuld natur med betydning for bl.a. tilknyttede arter. Derudover omfatter projektområdet fredskov med dertilhørende skovbyggelinje. Afslutningsvist, er en del af projektområdet beliggende inden for den § 3-beskyttede naturtype strandeng, som endvidere er registreret indenfor hhv. strandbeskyttelseslinjen, Kystnærhedzonen og Natura 2000 område nr. 15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

Strandeng er noget af den natur med højst naturværdi i Danmark. Derudover rummer Danmark hele 72 % af Europas areal med strandenge i den kontinentale, biogeografiske zone, hvilket understreger, at bevarelsen af strandeng ikke kun er essentiel for Danmark, men potentielt kan have betydning for internationalt truede og beskyttede arter. Den registrerede § 3-beskyttede strandeng er beliggende indenfor et af EU direktivets Natura 2000 områder. For hvert Natura 2000-område findes et udpegningsgrundlag, der ud fra de af EU fastsatte regler rummer væsentlige forekomster af arter og naturtyper, der er omfattet af naturdirektiverne. For disse arter og naturtyper er der inden for de udpegede Natura 2000-områder en særlig forpligtelse. Den registrerede strandeng indenfor projektområdet udgør et af naturtyperne på det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 15, hvilket i særlig grad forpligter Danmark til internationalt at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette strandengen i området.

DN er bekymrede for, at der med bekendtgørelsens fravigelse af regler i anden lovgivning, særligt ifm. natur og miljøhensyn. Det bemærkes at der bl.a. fraviges fra følgende:

”§ 4. Ved gennemførelsen af projektet efter § 1 finder § 3 og 17, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven ikke anvendelse”, samt

”Stk. 2. Fravigelsen af bestemmelserne efter stk. 1 omfatter også udledning eller tilførsel m.v., som måtte finde sted efter projektets afslutning, hvis udledningen eller tilførslen m.v. er en følge af arbejder, der er foretaget i forbindelse med gennemførelsen af projektet.”

§ 3 og 17, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven har til formål at sikre hhv. § 3-beskyttet natur mod tilstandsændring og bebyggelse inden for en afstand af 300 m fra skove. Hvis der som bekendtgørelsen forskriver, fraviges fra disse formål, reduceres den praksis, som normalt afvejer samfundsinteresser med natur og miljøhensyn.

DN's forslag til ændringer

DN anerkender behovet for en hurtig sagsproces, når der er tale om nødvendige samfundsbehov, men mener ikke at det behøves at stå i vejen for naturbevarelse. DN ser udkastet til bekendtgørelsen som en mulighed for at forene forsvarsinteresser med naturhensyn, ved at indfører en effektiviseret og prioriteret sagsbehandling af natur og miljøhensyn, som kan forvalte naturen på oplyst grundlag.

DN forslår først og fremmest, at det belyses om der kan findes helt andre områder i DK som kan inddrages til den ønskede etablering af indkvarteringsfaciliteter m.m. herunder arealer som grænser op til nuværende projektområde. Her kan bl.a. tænkes, at Forsvaret tager landbrugsjord ud af drift, ved enten at opkøbe, eller som man har gjort det i fortiden, ekspropriere landbrugsjord til øvelsesformål. Sådan et ejerskab af jorden, vil give de frie rammer for Forsvaret, som man har på Forsvarets øvrige øvelsesområder, og uden samme krav om hensyn til Natura 2000, bilag IV-arter, § 3-beskyttet natur m.m., som der skal inden for det nuværende projektområde.

Derudover forslår DN, at delområder indenfor projektområdet bør afgrænses, således gennemførslen af bygge- og anlægsprojekt ifm. etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter placeres i så så vidt muligt omfang uden for § 3-beskyttet natur, med særligt fokus på naturtypen strandeng.

From: Anders Brusen Jensen <Anders.Brusen@aalborg.dk>
Sent: 14-07-2026 10:10:50 (UTC +02)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-EEI Eilrich, Eike Linn <EEI@1net.fmn.dk>; FMN-KEI luul, Karen Elise <KEI@1net.fmn.dk>
Subject: SV: sagsnr.: 2006/004343 - Høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Aalborg Kommune har d. 01.07.2026 modtaget høring vedr. udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg.

Aalborg Kommune finder bekendtgørelses § 1 uklar i forhold til om bekendtgørelsen alene omfatter indkvarteringsfaciliteter med tilhørende støttefaciliteter hertil i form af lager, kontor, elektronikværksted, garagefaciliteter og våbenkamre, eller om bestemmelsen omfatter indkvarteringsfaciliteter med tilhørende støttefaciliteter, og andre faciliteter til lager, kontor, elektronikværksted, garagefaciliteter og våbenkamre, som ikke er i relation til indkvarteringsfaciliteter. Dette kan med fordel præciseres i bestemmelsen.

Hvis bestemmelsen også omfatter faciliteter som ikke er i relation til indkvarteringsfaciliteter, så har vi på hele flyvestation Aalborg ejendom flere sager, der både omfatter tekniske anlæg og andre faciliteter som ikke er nævnt i § 1. Bekendtgørelsen kunne derfor hvis det er muligt udvides til også at omfatte andre forhold som fx:

- Tekniske anlæg fx større transformerstationer, master, skorstene, tankanlæg, radaranlæg o.l.
- Andre værkstedsfaciliteter fx autoværksted/ maskinværksted, malerværksted o.l.
- Andre anlæg fx jordvolde, større hegnsanlæg o.l.
- Container o.l. som ikke anvendes som lager eller teknisk anlæg

Venlig hilsen

Anders Brusen Jensen
Civilingeniør
Tlf. 2063 8208 / 2063 8208

Fra: CISModtager <cismodtager@aalborg.dk>
Sendt: 2. juli 2026 08:09
Til: Teknik og Miljø <teknik.miljoe@aalborg.dk>
Emne: VS: Høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

Denne post er fordelt fra Aalborg Kommunes Hovedpostkasse. Er posten ikke til din afdeling, bedes du sende den retur til aalborg@aalborg.dk – gerne med anvisning af rette modtager, hvis du kender den. På den måde bliver vi opdateret og kan sende fremtidig post det rette sted hen. Tak for hjælpen.

Venlig Hilsen
Kontaktcentret Borgerservice

Fra: FMN <fmn@fmn.dk>

Sendt: 1. juli 2026 16:58

Til: fmn@fmn.dk <fmn@fmn.dk>; fmn-ktp-myn@fiin.dk <fmn-ktp-myn@fiin.dk>

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

Se venligst vedhæftede dokumenter

From: TM Myndighed og Service (Fællespostkasse) <myndighed.service@aalborg.dk>
Sent: 26-07-2026 11:20:03 (UTC +02)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-EEI Eilrich, Eike Linn <EEI@1net.fmn.dk>; FMN-KEI luul, Karen Elise <KEI@1net.fmn.dk>
Subject: Jeres sagsnummer 2026/004343: Høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg
Categories: Tino

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Hermed svar fra natur-, vandløbs- og spildevandsmyndighederne i Aalborg Kommune vedr. høring af ovennævnte udkast til bekendtgørelse.

Svaret er pga. af feriehighsæsonen ikke koordineret med andre myndighedsområder i Aalborg Kommune, hvorfor der kan komme supplerende svar fra disse.

Naturbeskyttelsesmyndigheden har følgende bemærkninger:

- Matrikel 25a, Vadum By, Vadum rummer store områder med registreret beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3, og det kan bedømt ud fra luftfotos ikke afvises, at der er yderligere arealer, der opfylder kriterierne herfor. Med bekendtgørelsen tilsidesættes ikke kun selve beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3, men også muligheden for som normalt ved vigtige samfundsvigtige formål i en dispensation at fastsætte afbødende eller kompenserende vilkår f.eks. om erstatningsnatur ved egentlig ødelæggelse af beskyttet natur. Der opfordres til, at krav om denne type afbødende tiltag enten indarbejdes i selve bekendtgørelsen eller sammen med undersøgelse af muligheden for alternativer til ødelæggelse af beskyttet natur søges varetaget i den konkrete planlægning og projektering af de faciliteter, bekendtgørelsen sigter på.
- Opmærksomheden henledes desuden på, at tilsidesættelsen af NBL § 3 ikke ophæver øvrige beskyttelseshensyn for plante- og dyreliv, f.eks. vedr. særligt beskyttede arters yngle- og rastesteder, beskyttelsen af arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder samt regler vedr. fugles reder og redetræer, der, uden benyttelse af fravigelsesmuligheder, gælder uafhængigt af og både indenfor og udenfor arealer beskyttet efter NBL § 3. Området vurderes på basis af luftfotos at kunne rumme egnede levesteder for flere af de beskyttede arter. At der ikke er kendte registreringer af f.eks. arter på habitatdirektivets bilag 2 eller 4 indenfor bekendtgørelsens område vurderes at være et udtryk for underregistrering på grund af manglende kortlægning netop i kraft af områdets militære karakter. Således er der registreringer af blandt andet spidssnudet frø og odder lige udenfor (< 1 km fra) bekendtgørelsens område. Længst mod sydvest i bekendtgørelsens område er en række strandengsarealer, der desuden er omfattet af strandbeskyttelseslinjen, en del af Natura2000-område (Fuglebeskyttelsesområde nr. 1, Ulvedybet og Nibe Bredning samt Habitatområde nr. 15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal).
- Mens de landskabelige hensyn vedr. indsyn til skove vurderes mindre betydende i det i forvejen afskærmede militære område, vil placeringen af yderligere bygninger mv indenfor skovbyggelinjen med stor sandsynlighed medføre negativ påvirkning af

migrationen af dyreliv indenfor området – ikke mindst til og fra det knapt 37 ha store fredskovsareal i den centrale del samt mellem våde og fugtige partier af matriklen.

Vandløbsmyndigheden og spildevandsmyndigheden har følgende bemærkninger:

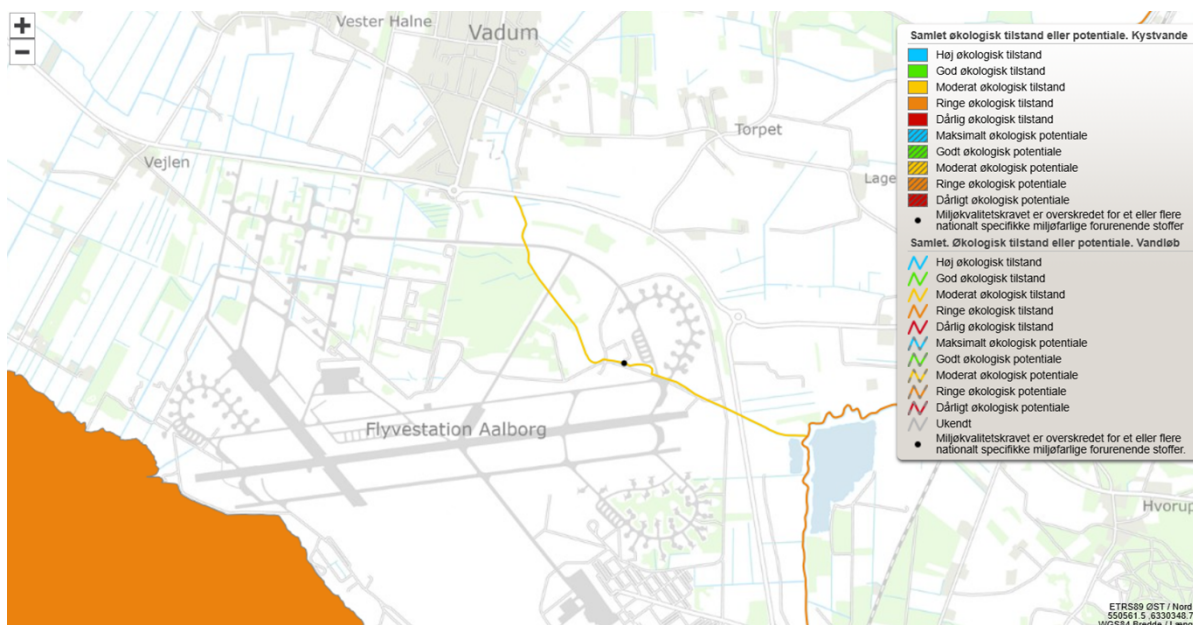
- Undtagelserne af miljøbeskyttelseslovens § 33 om listevirksomheder samt i fht. tag- og overfladevand § 27, stk 1 og 28, stk om forbud mod udledning af forurenede stoffer uden tilladelse kan medføre såvel udledning af forurenende stoffer som til hydrologisk overbelastning af vandløb. Der opfordres derfor til, at de hensyn, bestemmelserne varetager, indarbejdes i den konkrete planlægning og projektering, evt. via krav herom i bekendtgørelsen.
- Opmærksomheden henledes i denne sammenhæng på bestemmelserne for målsatte vandområder i vandrammedirektivet og dets danske implementering i lov om vandplanlægning og indsatsbekendtgørelsen, herunder at den samlede påvirkning af det enkelte målsatte vandområde ikke må medføre forringelser af tilstanden eller hindre målopfyldelse. Med henblik på at de militære aktiviteter, der iværksættes uden tilladelser jf. bekendtgørelsen, ikke i unødigt omfang skaber hindringer for samfunds vigtige civile forhold i området og/eller ødelægger effekten af tiltag til fremme af målopfyldelse, opfordres der derfor til indarbejdelse i konkret planlægning og projektering af hensyntagen til mulighederne for målopfyldelse i Gammelå (vandområde o9960_x), der løber igennem og afvander store dele af bekendtgørelsens område, Lindenborg Å og Limfjorden.

Figur 1: Arealer omfattet af den vejledende registrering i fht. beskyttelse mod tilstandsændringer i naturbeskyttelseslovens § 3

Figur 2: Arealer med fredsskov (træssignatur) og skovbyggelinje (grøn skravering)

Figur 3: Limfjorden, Gammel Å og den nedstrøms Lindborg Å. Som det fremgår er der ikke målopfyldeelse for hverken vandløb eller Limfjorden

Venlig hilsen
Grace Vedel
Biolog

Team Myndighed Natur, Natur, Vej og BBR
Teknik og Miljø
Stigsborg Brygge 105
9400 Nørresundby
Tlf. 2519 9467

www.aalborg.dk
facebook.com/aalborgkommune
www.linkedin.com/company/aalborg-kommune/

Kommunen må efter reglerne i databeskyttelseslovgivningen kun kommunikere om fortrolige og følsomme oplysninger via sikker kommunikation. Hvis du giver os personoplysninger, bliver de registreret. Læs om dine rettigheder og hvordan vi behandler personoplysninger på www.aalborg.dk/gdpr

Fra: FMN <fmn@fmn.dk>

Sendt: 1. juli 2026 16:58

Til: fmn@fmn.dk <fmn@fmn.dk>; fmn-ktp-myn@fiin.dk <fmn-ktp-myn@fiin.dk>

Emne: Høring over udkast til bekendtgørelse vedr. etablering af indkvarteringsfaciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg

Se venligst vedhæftede dokumenter

ForsvarsministerietHolmens Kanal 9
1060 København K

Att.: Karen Elise Juul

E-mail: fmn@fmn.dk**Høringssvar: Etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg**

DI Byggeri har den 1. juli 2026 fra Forsvarsministeriet modtaget udkast til bekendtgørelse om etablering af indkvarteringsfaciliteter og øvrige faciliteter m.v. ved Flyvestation Aalborg.

DI Byggeri skal i den anledning i det hele henvise til DI Byggeris bemærkninger i følgende to vedlagte høringssvar:

- 1) DI Byggeris høringssvar af 21. januar 2026 til udkast til bekendtgørelse vedrørende etablering af indkvarteringsfaciliteter på Høvelte Kaserne
- 2) DI Byggeris høringssvar af 6. marts 2026 til udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter i forbindelse med etablering af permanente indkvarteringsfaciliteter på 11 af Forsvarets etablissementer

For DI Byggeri er det *væsentligt*, at det sikres, at de udførende virksomheder – både omdømmemæssigt og ansvarsmæssigt – ikke ”kommer i klemme” som led i fravigelsen af anden lovgivning, herunder i det konkrete tilfælde fravigelsen af bl.a. jordforureningslovens § 50 og § 71 samt miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1, § 28, stk. 1 og § 33, stk. 1.

Det bemærkes i den forbindelse, at den manglende åbenhed omkring baggrunden for fravigelserne af anden lovgivning kan være med til at skabe usikkerhed blandt de udførende, herunder i forhold til hvordan ministeriet har påtænkt sig at sikre, at den mindst indgribende metode vil blive anvendt, når det findes nødvendigt at fortage fravigelser, jf. også Forsvarsministerens svar på spørgsmål nr. 14 i forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. 222/2025.

Afslutningsvis finder DI Byggeri anledning til at bemærke, at det er beklageligt, at denne høring foregår henover en sommerferieperiode og samtidig med en ganske kort frist.

oo0oo

DI Byggeri står naturligvis til rådighed, såfremt ministeriet måtte have opklarende spørgsmål eller ønsker at indgå i yderligere dialog og sparring.

Med venlig hilsen

Mads Severin Holm

Advokat (L) og Seniorchefkonsulent

DI Byggeri

ForsvarsministerietHolmens Kanal 9
1060 København K

Att.: Gregers Kromann-Andersen

E-mail: fmn@fmn.dk**Høringssvar: Etablering af indkvarteringsfaciliteter på 11 af Forsvarets etablissementer**

DI Byggeri har den 9. februar 2026 modtaget Forsvarsministeriets udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter i forbindelse med etablering af permanente indkvarteringsfaciliteter på 11 af Forsvarets etablissementer (11 projekter).

Formålet med bekendtgørelsen er særligt at fravige anden lovgivning i forbindelse med etableringen af de indkvarteringsfaciliteter, som bekendtgørelsen omhandler.

Bekendtgørelsesudkastet relaterer sig til det OPP-projekt, som Etablissemments & Terrænkommendoen (ETK) udbød allerede tilbage i juli 2025, og hvor ETK i december 2025 har indgået kontrakt.

1) Generelt om fravigelse af anden lovgivning

Bekendtgørelsesudkastet indeholder i kapitel 3 (§§4-8) fravigelser, der gælder for alle 11 projekter (generelle fravigelser), mens kapitel 4 (§§ 9-77) indeholder fravigelser, der relaterer sig til det enkelte projekt (konkrete fravigelser).

For DI Byggeri er det *væsentligt*, at det sikres, at de udførende virksomheder ikke ”kommer i klemme”, herunder både ansvarsmæssigt og omdømmemæssigt, som led i fravigelsen af anden lovgivning, herunder i det konkrete tilfælde fravigelsen af bl.a. naturbeskyttelseslovens § 29a, jordforureningslovens § 71, miljøbeskyttelseslovens § 42 og miljøaktivitetsbekendtgørelsens §§ 2 og 4.

Desuden er det vigtigt, at ministeriet med sine fravigelser sikrer den nødvendige proportionalitet.

Ovennævnte gælder så meget desto mere i en situation som den foreliggende, hvor der allerede er indgået kontrakt omkring OPP-projektet, og hvor de bydende ikke i forbindelse med tilbudsafgivningen umiddelbart modtog oplysninger om, hvilke fravigelser fra anden lovgivning der ville tilstøde projektet.

DI Byggeri skal i det hele henvise til bemærkningerne i det høringssvar til udkast til bekendtgørelse vedrørende etablering af indkvarteringsfaciliteter på Høvelte Kaserne, som DI Byggeri afgav til Forsvarsministeriet ligeledes den 21. januar 2026 (vedlagt).

2) Særligt om fravigelse af anden lovgivning, der bygger på EU-retlig regulering

Bekendtgørelsesudkastet indeholder flere steder fravigelse af anden lovgivning, der bygger på EU-retlig regulering. F.eks. fraviges biotopbeskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 29a og jagt- og vildforvaltningslovens §§ 6-7, der implementer habitatdirektivets artikel 12.

Som bekendt fremgår følgende af afsnit 9 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. 222/2025:

”9. Forholdet til EU-retten

Det er forudsat, at internationale forpligtelser samt EU-retten (i det omfang EU-retten finder anvendelse på de konkrete projekter) overholdes, og at de eksisterende undtagelsesmuligheder i lovgivningen, herunder relevante EU-regler, såsom VVM-direktivets artikel 1, stk. 3, udnyttes i nødvendigt omfang ved gennemførelse af konkrete projekter eller aktiviteter.

Herudover følger det af artikel 4, stk. 2, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), at Unionen respekterer medlemsstaternes centrale statslige funktioner, herunder sikring af statens territoriale integritet, opretholdelse af lov og orden samt beskyttelse af den nationale sikkerhed, og at navnlig den nationale sikkerhed forbliver den enkelte medlemsstats eneansvar.

Eftersom loven omfatter konkrete bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter med væsentlige forsvarsformål og væsentlige civile beredskabsformål, er det regeringens vurdering, at der kan være projekter eller aktiviteter, som er omfattet af denne lov, som er omfattet af TEU, artikel 4, stk. 2.”

Af lovforslagets specielle bemærkninger til § 2 fremgår følgende:

”Det vil påhvile den ansvarlige minister at foretage en vurdering af, hvorvidt de regler, der påtænkes fastsat i medfør af § 2, er i overensstemmelse med EU-retten eller andre internationale forpligtelser. For det tilfælde, at projektet eller aktiviteten er omfattet af EU-retten, vil det være en forudsætning, at indholdet af reglerne fastsat i medfør af bestemmelsen er i overensstemmelse med de direktiver og forordninger m.v., som regulerer det pågældende område. Der vil i et sådant tilfælde således ikke kunne fastsættes regler om fravigelse af krav, som udgør implementering af et direktiv, såfremt direktivet ikke giver mulighed for en sådan undtagelse af hensyn til væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål. Et konkret projekt eller en konkret aktivitet vil efter en konkret vurdering kunne være omfattet af TEUF artikel 346. Der henvises til afsnit 9 i de almindelige bemærkninger”.

Da Forsvarsministeriet ikke har offentliggjort nogen bemærkninger til sit bekendtgørelsesudkast, står det ikke DI Byggeri klart, med hvilken hjemmel ministeriet ønsker at fravige de bestemmelser, som bygger på EU-retlig regulering.

DI Byggeri opfordrer til, at det offentliggøres, hvilke overvejelser man fra ministeriets side har gjort sig, herunder så den eller de virksomhed(er), der skal stå for at realisere projektet, ikke risikerer at blive kritiseret for ikke at have det nødvendige fokus på habitatbeskyttelsen.

Der henvises også her til de bemærkninger, som fremgår af vedlagte skrivelse af 21. januar 2026 (vedlagt).

3) Udbud af kontrakt

Som nævnt, relaterer bekendtgørelsesudkastet sig til det OPP-projekt, som ETK allerede har udbudt og indgået kontrakt omkring.

DI Byggeri finder her anledning til generelt at påpege det uhensigtsmæssige i, at der udbydes kontrakter på et tidspunkt, hvor ordregiver/bygherrer er vidende om, at lovgivningsgrundlaget først vil komme på plads *efter* kontraktindgåelse.

Dette gælder ikke mindst, hvis ikke ordregiver/bygherrer påtager sig den fulde risiko og det fulde ansvar for eventuelle tidsmæssige og økonomiske konsekvenser, som den tilstødende lovgivning måtte påføre de udførende virksomheder.

Det bemærkes i den forbindelse, at den bemyndigelse, som § 2 i lov nr. 1097/2025 giver den relevante minister til ved bekendtgørelse helt eller delvist at fravige anden lovgivning, er udtryk for en "*nyskabelse*" i dansk ret, og at de vidtgående beføjelser, som loven giver hjemmel til, må administreres i respekt herfor.

oo0oo

DI Byggeri står naturligvis til rådighed, såfremt ministeriet måtte have opklarende spørgsmål eller ønsker at indgå i yderligere dialog og sparring.

Med venlig hilsen
Mads Severin Holm
Advokat (L) og Seniorchefkonsulent
DI Byggeri

ForsvarsministerietHolmens Kanal 9
1060 København K

Att.: Gregers Kromann-Andersen

E-mail: fmn@fmn.dk**Høringssvar: Etablering af indkvarteringsfaciliteter på Høvelte Kaserne**

DI Byggeri har den 8. januar 2026 modtaget Forsvarsministeriets udkast til bekendtgørelse om gennemførelse af bygge- og anlægsprojekt i forbindelse med etablering af indkvarteringsfaciliteter på Høvelte Kaserne.

Formålet med bekendtgørelsen er særligt at fravige anden lovgivning i forbindelse med etableringen af de indkvarteringsfaciliteter, som bekendtgørelsen omhandler.

DI Byggeri anerkender, at der – den geopolitiske situation taget i betragtning – kan være behov for at fravige anden lovgivning med henblik på tidsmæssigt at fremme projekter, der har væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål. Det synes dog relevant at overveje og fastlægge, hvordan Forsvaret vil forvalte det ansvar, det medfører at være undtaget for denne lovgivning.

Samtidig finder DI Byggeri det væsentligt at fremhæve, at sådanne fravigelser ikke må medføre eller være medvirkende årsag til, at de virksomheder, som skal stå for realiseringen af projektet, kommer ”i klemme”, herunder både ansvarsmæssigt og omdømmemæssigt.

I forhold til bekendtgørelsesudkastet bemærkes følgende:

1) Sikring af proportionalitet

Det følger af bekendtgørelsesudkastets § 5, at miljøbeskyttelsesloven § 19 ikke skal finde anvendelse på projektet.

Miljøbeskyttelsesloven § 19 omhandler stoffer, produkter og materialer, der kan forurene bl.a. grundvandet, og en fravigelse af bestemmelsen kan altså i yderste konsekvens få betydning for folkesundheden.

Det står ikke DI Byggeri klart, hvordan man har sikret sig, at fravigelsen af § 19 er sket på den mindst indgribende måde, herunder hvordan man har eller vil sikre sig, at der ved en fravigelse af § 19 ikke sker større forurening end nødvendigt.

Det bemærkes herved, at fravigelsen af anden lovgivning ifølge lov nr. 1097/2025 forudsætter, at der er foretaget en ”konkret vurdering” af, hvilke regler som det er ”nødvendigt” at fravige m.v. for at opnå projektets eller aktivitetens formål.

Om denne konkrete vurdering fremgår bl.a. følgende af lovforslag nr. 222/2025 (understreget her):

”Dette indebærer bl.a., at der vil skulle foretages en afvejning mellem på den ene side formålet bag det konkrete anlægs- og byggeprojekt eller den konkrete driftsaktivitet og på den anden side hensynet bag den regel, som fraviges. Heraf følger det også, at fravigelser af mere indgribende karakter vil kræve tungtvejende grunde. Af kravet om en afvejning følger det også, at vedkommende minister i almindelighed forudsættes at udforme de konkrete fravigelser på den mindst indgribende måde, eventuelt ved fastsættelsen af andre rettigheder i de enkelte bekendtgørelser. Dette indebærer, at såfremt et konkret projekt eller en konkret aktivitet f.eks. kræver, at det alene er nødvendigt at fravige visse regler i en given periode, vil der kunne fastsættes regler om en sådan fravigelse, der kun vil finde anvendelse i den nødvendige periode”.

I tråd med det i lovforslaget anførte, har ministeren i svar på spørgsmål nr. 14 til lovforslaget oplyst, at der – i forbindelse med fravigelse af anden lovgivning, vil kunne ”iværksættes foranstaltninger, som modvirker risikoen for miljøskader”.

DI Byggeri opfordrer til, at det offentliggøres, hvilke overvejelser man fra ministeriets side har gjort sig i forhold til at sikre den nødvendige proportionalitet, herunder så den eller de virksomhed(er), der skal stå for at realisere projektet, ikke risikerer at blive kritiseret for ikke at have den nødvendige fokus på miljø, natur og folkesundhed.

I forlængelse heraf bemærkes, at det bør afklares, om de fastsatte fravigelser fra anden lovgivning – der har eller kan få negative miljø- og naturmæssige konsekvenser – kan få betydning for de udførende virksomheders ESG-rapportering. I bekræftende fald bør dette forhold selvsagt inddrages i proportionalitetsvurderingen.

2) Fravigelse ned gennem aftalekæder

Af lovforslag nr. 222/2025 fremgår bl.a. følgende (understreget her):

”Når regler i anden lovgivning fraviges, vil fravigelsen finde anvendelse på hele det pågældende bygge- og anlægsprojekt, det vil sige selve anlægget med tilhørende foranstaltninger som eksempelvis bygninger, støjskærmning, midlertidige arbejdsarealer, afværge- og kompenserende foranstaltninger og afledte ledningsarbejder. Opremsningen er ikke udtømmende”.

Som nævnt i lovforslaget, og som det også fremgår af bekendtgørelsesudkastets § 1, finder de fastsatte fravigelser af anden lovgivning "alene" anvendelse på det konkrete projekt, dvs. etableringen af indkvarteringsfaciliteter på Høvelte Kaserne i Birkerød.

Efter DI Byggeris opfattelse betyder det, at fravigelserne gælder for alle aktører i aftalekæden, dvs. både bygherrens kontraktparter og disse kontraktparterers underleverandører m.v.

DI Byggeri finder, at dette bør præciseres i bekendtgørelsen for at undgå enhver tvivl.

En sådan præcisering vil også være med til at mindske den potentielle (uberettigede) kritik, som de udførende virksomheder risikerer at møde, når arbejder – der potentielt kan skade natur, miljø og folkesundhed – udføres.

oo0oo

DI Byggeri står naturligvis til rådighed, såfremt ministeriet måtte have opklarende spørgsmål eller ønsker at indgå i yderligere dialog og sparring.

Med venlig hilsen
Mads Severin Holm
Advokat (L) og Seniorchefkonsulent
DI Byggeri